

**Käyttäjät valmiita maksamaan
virkistyskäytöstä ja luontomatkailusta**

Noin 50 prosenttia Pohjois-Karjalan virkistysreitistöjen ja luontomatkailukohteiden käyttäjistä olisi valmis maksamaan vapaaehtoista käyttäjämaksua. Maksuhalukkaista puolet kannattaa viiden euron kertamaksua ja puolet 20 euron vuosimaksua.

Noin puolet käyttäjistä on valmiita maksamaan myös ruoka- ja majoituspalveluista. Muista maksullisista palveluista kaivataan eniten kuljetuspalveluja, multiaktiviteettipaketteja ja välinevuokrausta.

– Jos vapaaehtoinen maksu tulisi käyttöön, se menisi reittien kehittämiseen. Sitä edellyttävät myös kyselyyn vastanneet, toteaa Reiteistä traileiksi -hankkeen projektipäällikkö **Anne-Mari Tiainen**. Perusrakenteiden ylläpito on vastanneiden mukaan yhteiskunnan tehtävä.

Tiainen uskoo, että retkeilijöiden maksuhalukkuus pätee muuallakin Suomessa. Pohjois-Karjalan kyselyn tulokset ovat yhdensuuntaisia muualta saatujen kehittämistoiveiden kanssa.

”Olemassa olevan infran ylläpitoon pitäisi löytää rahat yhteiskunnan kukkarosta. Jos kerran ylläpidetään moottoriteitä, rataverkostoa ja vaikka mitä, niin kyllä myös retkeilyn varustusta tarvitaan. Ne tarjoavat mitä mainiota virkistystä ja lepoa ja retkeilyn hyödyt näkyvät varmasti kansanterveydessä ja ympäristön kasvatuksessa”, kertoo tyypillinen käyttäjävastaus.

**Metsätalous tulee
liikaa reitistöille**

Huoli metsien käytöstä nousi selvästi esille: metsähakkuut, metsätiet ja muut metsänhoidolliset toimenpiteet ovat vähentäneet virkistysarvoja oleellisesti.

”Suurin haaste Pohjois-Karjalassa liittyy virkistyskäytön ja luontomatkailun sekä metsien käytön yhteensovittamiseen. Retkeilyreittien varsille pitäisi jättää suojavyöhykkeitä, joita ei hakattaisi,” esitetään käyttäjäkommenteissa.

Painavimmin nousi esille reitistöjen peruskunnostuksen tarve, lisäksi toivottiin entistä parempia opasteita ja reittimerkintöjä.

”Ylläpito ja huolto yhtenäiseksi, rumat rakenteet korjattava. Kaunis esteettömyys, roskaton retkeily ja luonnon kunnioitus myös huoltoratkaisuissa.”

**Erilaisia vaihtoehtoja
toivotaan lisää**

Noin 40 prosenttia vastaajista toivoi lisää reittejä. Rengasreitit, multiaktiviteettireitit ja taajamien lähellä olevat luontopolut ovat retkeilijöiden toivomuslistalla kolmen kärjessä.

Noin 70 prosenttia vastaajista on kiinnostunut multiaktiviteettireiteistä, kahden tai kolmen lajin yhdistelmäreiteistä. Suosituin yhdistelmä on vaellus ja melonta.

– Joensuun läheisyyteen halutaan ennen kaikkea lyhyitä luontopolkuja ja kävelyreittejä. Aktiiviteeteista maastopyöräilyreittien tarve eri puolille maakuntaa nousi selvästi esille, kertoo kyselytutkimuksen tehnyt Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun opiskelija **Joonas Härkönen**.

Käyttäjien mielestä vaellusreitit ihannepituus on 20 kilometriä, melontareitit 30 ja pyöräilyreitit 50 kilometriä.

Reittien purkamista ei haluttaisi

Vain kahdeksan prosenttia näki, että joitakin reittejä voisi purkaa tarpeettomina. Useimmin sellaiseksi nimettiin vähälle käytölle jäänyt ja rapistunut UKK-vaellusreitti.

Reitistökyseleyn vastaajista 85 prosenttia kertoo olevansa melko tai erittäin tyytyväisiä pohjoiskarjalaisiin virkistysreitistöihin ja luontomatkailukohteisiin kokonaisuutena. Valtaosa vastaajista oli pohjoiskarjalaisia.

Pohjois-Karjalassa haettiin ensimmäisenä Suomessa käyttäjiltä tietoa ja ideoita koko alueen reitistöjen ja virkistysalueiden kehittämiseksi niiden omistuspohjasta riippumatta. Vastauksia saatiin kaikkiaan yli 300 retkeilijältä, joista 2/3 oli melko tai hyvin aktiivisia retkeilyn harrastajia.

Kysely reitistöjen ja alueiden käyttäjille kattoi kaikki maakunnan kesäkauden retkeily- ja virkistyskohteet sekä reitistöt. Pohjois-Karjalassa on yksi retkeilyalue, kolme kansallispuistoa, noin 1 300 kilometriä vaellusreittejä, noin 1 000 kilometriä melontareittejä ja noin 2 500 kilometriä pyöräilyreittejä. Kyselyssä kohteista eniten kiitosta keräsi maakunnan kärkikohte Koli.

Tietolähteille kiitosta ja kehittämis ehdotuksia

Kysely toteutettiin www.luontoon.fi ja www.vaellus.info -sivustoilla, joista kysyttiin myös käyttäjäpalautetta.

Metsähallituksen kohteita esittelevä valtakunnallinen luontoon.fi -palvelu saa käyttäjiltä kiitosta laajuudestaan, monipuolisuudestaan ja ajantasaisuudestaan. Palvelua pidetään kattavana retkeilijän tietopankkina. Käyttäjät kaipaavat kuitenkin tarkempia karttoja ja esittävät, että mukaan otettaisiin myös muut kuin Metsähallituksen ylläpitämät reitit ja rakenteet.

Pohjoiskarjalaisia kohteita esittelevä PK Media Servicen tarjoama Vaellus.info -palvelu saa kiitosta kattavuudestaan, selkeydestään ja helppokäyttöisyydestään sekä kartoista. Sivuston toivotaan laajentuvan. Käyttäjät toivovat myös vaellus.info:ta tarkempia karttoja ja linkittämistä paikkatietoon. Tärkeimpinä kehittämissasioina nousee esille reitistötietojen päivitystarve.

Pohjois-Karjalan kärkikohteet käyttäjäkyselyn mukaan

Kiinnostavimmat luontomatkailukohteet:

1. Kolin kansallispuisto
2. Ruunaan retkeilyalue
3. Patvinsuon kansallispuisto

Kiinnostavimmat kesäaikaiset ulkoilutapahtumat:

1. Kolin retkiviikko
2. Karelia-Soutu
3. Ruunaan retkiviikko
4. Vaarojen Maraton

Kiinnostavimmat pitkät vaellusreitit:

1. Karhunpolku
2. Susitaival
3. Kolinpolku

Kiinnostavimmat 2-3 päivän reitit:

1. Herajärven kierros
2. Ruunaan koskikierros
3. Taitajan taival

Kiinnostavimmat päiväreitit/Joensuun seutu:

1. Kolvananuuron luontopolku
2. Ala-Koitajoen erä- ja retkeilyreitti
3. Kuikan kierros
4. Kalliojärven kierros

Kiinnostavimmat päiväreitit/Pielisen Karjala:

1. Suomunkierto
2. Ruunaan koskikierros (osa)
3. Mäkränpolku

Kiinnostavimmat päiväreitit/Keski-Karjala:

1. Kiteen erä- ja riistapolku
2. Aconitum-kierros

Kiinnostavimmat melontareitit:

1. Lieksanjoki ja Ruunaan kosket
2. Jongunjoki
3. Jänisjoki

Kiinnostavimmat pyöräilyreitit:

1. Kolin pyöräilyreitit
2. Karhunpolun maastopyöräilyreitti
3. Pielisen kierto
4. Jaaman kierros

LISÄTIETOJA

Anne-Mari Tiainen

projektipäällikkö, Reiteistä traileiksi – Karjalan kierros luontomatkailun suuntaajana -hanke

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

gsm +358 50 443 3336

e-mail anne-mari.tiainen(at)pohjois-karjala.fi

www.pohjois-karjala.fi/reittihanke

REITEISTÄ TRAILIKSI -HANKE

Reiteistä traileiksi – Karjalan kierros luontomatkailun suuntaajana -hanke on Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) osarahoittama. Tuen on myöntänyt Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Hankkeen päätoteuttaja on Pohjois-Karjalan maakuntaliitto ja osatoteuttaja Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu.